

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

עת"מ 11268-02-11 קישאוי נ' משרד הפנים

בפני כב' השופט אליהו ביתן

העותרות:

1. אומימה חאמד מחמד קישאוי
2. פכריה חאמד מחמוד קישאוי
3. אנואר יחיא חסן בולבל
4. וואד אחמד עבד-אלרחים קישאוי
5. נפוח אברהים חליל שיד-יוסף
6. לטיפה צאלח מחמוד שיד-יוסף
7. כרימה מוחמד סלמאן אחרואת
8. גישה-מרכז לשמירה על הזכות לנוע (ע"ר)

ע"י ב"כ עוה"ד נעמי הגר ותמר פלדמן

נגד

המשיבים:

1. שר הפנים
2. שר הביטחון
3. אלוף פיקוד דרום

ע"י ב"כ עו"ד נעם חת-מקוב, פרקליטות מחוז דרום
אזרחי

פסק דין

1		
2		<u>כללי</u>
3	העותרות 1-7 הן נשים מוסלמיות המתגוררות בעזה. העותרת 8 היא עמותה ישראלית	1.
4	שמטרתה המוצהרת היא "להגן על זכויות אדם בישראל ובשטחים הנתונים לשליטתה"	
5		
6	העותרות 1-7 ביקשו מהגורמים המוסמכים, לאפשר להן להיכנס לישראל ביום הולדתו של	2.
7	הנביא מוחמד – שחל השנה ביום 11.2.15, כדי להתפלל במסגד אלאקצא בירושלים. בקשתן	
8	נדחתה בנימוק שבעת הנוכחית הכניסה מרצונת עזה לישראל מתאפשרת רק במקרים	
9	הומניטאריים חריגים.	
10		
11	העתירה הוגשה לבית המשפט ביום 11.2.7 ובית המשפט התבקש בה להורות למשיבים	3.
12	לאפשר לעותרות 1-7 "להיכנס לישראל לצורך תפילה במסגד אלאקצא בירושלים	
13	והשתתפות בטקסים דתיים לרגל יום הולדתו של הנביא מוחמד, או במועד דתי אחר, בכפוף	
14	לבדיקה פרטנית, כמקובל". העותרות ביקשו, שאם סד הזמנים לא יאפשר דיון בעתירה לפני	

I מתוך 6

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

עת"מ 11-02-11268 קישאוי נ' משרד הפנים

- 1 המועד בו חל יום הולדתו של הנביא מוחמד, כי אז בית המשפט ידון בסוגיית חופש הפולחן
2 שנמנע מהן, כדי שהן תוכלנה לממשו במועד אחר.
- 3
- 4 העותרות טענו, כי מניעת כניסתן לישראל פוגעת בזכויות הפרט, בחופש הפולחן ובחופש
5 התנועה שלהן ומפלה אותן לרעה מנשים נוצריות מעזה, המורשות להיכנס לישראל.
6
- 7 המשיבים טענו, כי משעבר המועד בו ביקשו העותרות להיכנס לישראל, העתירה הפכה
8 תיאורטית ואין לדון בה, וכי גם לגופו של עניין יש לדחותה, בניקור משום שאין להתערב
9 בהחלטת המשיבים המעוגנת במדיניות ממשלתית, אין לעותרות זכות לקבל את מבוקשן.
10 ואין לראות במתן היתרי כניסה מסוימים לישראל לנוצרים מעזה משום הפליה המחייבת
11 מתן היתר כניסה לישראל גם לעותרות.
12
- 13 **דין והכרעה**
- 14 1. אכן, העותרות ביקשו להיכנס לישראל במועד מסוים, ובקשתם זו היא שנדחתה ע"י
15 המשיבים. משעבר המועד, הפכה העתירה תיאורטית. העותרות לא הגישו בקשה להיכנס
16 לישראל במועד אחר וממילא בקשה כזו לא נדונה ע"י הגורמים המתאימים ולא התקבלה
17 החלטה בה. התוצאה המתבקשת מכך היא דחיית העתירה על הסף. אולם, על רקע העובדה
18 שדחיית בקשת העותרות לא היתה קשורה למועד המסוים בו הן ביקשו להיכנס לישראל,
19 אלא לעמדה קטגורית, כללית, של המשיבים, העשויה לזמן עתירות נוספות באותו עניין,
20 החלטתי לדון בעתירה לגופה.
- 21
- 22 2. לאחר שעיינתי בעתירה ובתגובה המקדמית לה ושמעתי את טיעוני הצדדים, באתי למסקנה
23 כי דין העתירה להידחות. לגופה.
24
- 25 3. נקודת המוצא היא, כי לישראל, כלכל מדינה ריבונית, הזכות לקבוע מי יכנס בשעריה,
26 ולתושבי רצועת עזה. כלכל נתין זר – ובהתחשב בכך שרצועת עזה נשלטת על ידי ארגון טרור
27 רצחני הפועל ללא לאות לפגיעה במדינת ישראל ובתושביה, אף פחות מרוב הזרים
28 המבקשים להיכנס לישראל - אין זכות קנויה להיכנס לישראל. נראה בג"צ 2828/00
29 קובלסקי נ' שר הפנים – פ"ד נו(2) 21 בג"צ 9132/07 גבר אלבסינוי אחמד נ' ראש הממשלה
30 – פורסם ב"נבו". בג"צ 9657/07 גרמוע נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית – פורסם
31 ב"נבו". בג"צ 1912/08 עמותת רופאים לזכויות אדם נ' מפקד כוחות צה"ל בעזה – פורסם
32 ב"נבו".
33
- 34 4. באופן קונקרטי, ועדת השרים לביטחון לאומי של ממשלת ישראל החליטה ביום 19.9.07
35 להטיל מגבלות על תנועת אנשים מן הרצועה ואליה. זו לשון ההחלטה

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

עת"מ 11-02-11268 קישאוי נ' משרד הפנים

- 1
2 "ארגון החמאס הוא ארגון טרור שהשתלט על רצועת עזה והפך אותה
3 לשטח עוין. ארגון זה נוקט בפעילות עוינת נגד מדינת ישראל ואזרחיה
4 ומהווה את הכתובת האחראית לפעילות זו. לאור זאת הוחלט לאמץ את
5 ההמלצות שהציגה מערכת הביטחון ובכלל זה המשך הפעילות הצבאית
6 והסיכולית כנגד ארגוני הטרור. בנוסף, יוטלו הגבלות נוספות על שלטון
7 החמאס באופן שתוגבל העברת טובין לרצועת עזה, צמצום אספקת הדלק
8 והחשמל, ותוטל מגבלה על תנועת אנשים מהרצועה ואליה. ההגבלות
9 ייושמו לאחר בחינה משפטית תוך התחשבות בהיבטים ההומניטריים
10 השוררים ברצועת עזה ומתוך כוונה להימנע ממשבר הומניטרי".
11
12 5. על יסוד החלטה זו, נמנעת כניסת אנשים מעזה לישראל, מלבד במקרים הומאניטריים,
13 בדגש על מקרים רפואיים דחופים, הנבחנים לגופם.
14
15 החלטה זו מבטאת את מדיניות הממשלה והיא מתחום יחסי החוץ, האסטרטגיה והבטחון,
16 הנתונים לסמכות הממשלה ואחריותה, אשר ככלל אל לבית המשפט להתערב בהם.
17
18 ההחלטה הנ"ל נכחנה, במספר הזדמנויות, במסגרת עתירות שהוגשו לבג"ץ, ובית המשפט
19 לא מצא מקום להתערב בה. (בג"ץ 9132/07 גבר אלבסיוני אחמד נ' ראש הממשלה, בג"ץ
20 5268/08 ראמי צקר איסמעיל ענבר ואחרים נ' אלוף פיקוד דרום – פורסמו ב"נובו", ופסקי
21 הדין הרבים המאזכרים בהם)
22
23 6 מבחינת הדין הבינלאומי, הרי שמאז 12.9.2005 אין מתקיימת עוד "תפיסה לוחמתית" של
24 ישראל ברצועה ואין לישראל שליטה אפקטיבית על הנעשה בשטח זה. מאז, חובותיה
25 העיקריות של ישראל מצטמצמות אך ל"צרכים ההומניטאריים הבסיסיים של תושבי
26 הרצועה". (ראה בג"ץ 9132/07 אלבסיוני הנ"ל)
27
28 7. צרכים הומאניטריים בסיסיים, הם אותם צרכים הנוגעים לקיומו של האדם. המדובר
29 בעניינים כמו בריאות, מזון, מים, לבוש, קורת גג וכיו"ב. בבג"ץ 5268/08 הנ"ל, נדונה עתירת
30 בני משפחות אסירים תושבי רצועת עזה הכלואים בישראל, נגד החלטת המדינה להפסיק
31 לאפשר להם להיכנס לישראל כדי לבקר את קרוביהם בכלא. בית המשפט העליון דחה את
32 העתירה וקבע כי "התרת כניסתם של תושבי הרצועה לישראל למטרה זו אינה נכללת
33 במסגרת הצרכים ההומניטאריים הבסיסיים של תושבי הרצועה אותם מחויבת ישראל
34 לאפשר גם היום".
35

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

עת"מ 11268-02-11 קישאוי נ' משרד הפנים

1 תפילה בכלל, ובפרט במקום מסוים, רחוקה מלהיכנס לגדר "צורך הומאניטארי בסיסי".

2 משכך, ההחלטה הדוחה את בקשת העותרות להיכנס לישראל להתפלל במסגד אלאקצא,

3 חוקית וסבירה ואין עילה להתערב בה.

4

5 טענות העותרות כי זכותן לחופש פולחן ולחופש תנועה והוראות אמנות האג השונות,

6 מחייבות את המשיבים לאפשר כניסתן לישראל, ובלשון העתירה "חובתה של מדינת ישראל

7 לאפשר למאמיני כל הדתות חופש פולחן, כיבוד המנהגים הדתיים וגישה למקומות

8 הקדושים, כל אלה מעצימים את חובתה לאפשר לעותרות גישה למסגד אלאקצא

9 שברושלים" – מופרכות, חסרות יסוד ומבטאות שימוש שלא במקומו במושגים של "זכויות

10 אדם".

11 אין לעותרות, כלכל זר, זכות לחופש תנועה בישראל או לחופש פולחן בה שמכוחן קמה חובה

12 למדינה להכניסן אליה. הדברים פשוטים וברורים.

13

14 גם אם ישראל היתה ממשיכה לשלוט בשטח הרצועה, לא היה יסוד לחייבה לאפשר לתושבי

15 הרצועה להיכנס לישראל למטרות פולחן דתי. האמנות המתייחסות לזכויות אוכלוסייה

16 אזרחית בשטח מוחזק, עוסקות רק בזכויות שיש לשמור או לממש **בשטח המוחזק עצמו**. הן

17 אינן מחייבות את המחזיק לאפשר לאוכלוסיית השטח המוחזק להיכנס לתחומי מדינתו

18 ואינן מזכות את האוכלוסייה האמורה בחופש תנועה או אחר בתחומי המדינה המחזיקה

19

20 דרישת העותרות לבחון את עניינן באופן אינדיבידואלי ולבדוק אם נשקפת מכניסתן

21 לישראל סכנה בטחונית, ובהתאם לממצאים להחליט אם לאפשר כניסתן לישראל אם לאו,

22 איננה מתקבלת על הדעת. ראשית, אין כל הצדקה להפלות את העותרות מאחרים מרצועת

23 עזה, שכלפיהם מופעלת מדיניות כללית האוסרת כניסה לישראל אלא בנסיבות

24 הומאניטריות מיוחדות.

25 שנית, אם בקשת העותרות לבדוק את עניינן באופן אינדיבידואלי תתקבל, איזו הצדקה

26 תהיה להתנגד לבדיקה אינדיבידואלית של 70 אלף או אפילו של 700 אלף אחרים מרצועת

27 עזה שיבקשו להגיע לירושלים? בהקשר לענייננו, אין הבדל של ממש בין תושבי רצועת עזה

28 לתושבי כל מדינת אויב אחרת, שגם ביחס אליהם ניתן לטעון את אותן טענות העולות

29 בעתירה - שזכויות הפרט שלהם והחופש שלהם לפולחן ולתנועה מחייבים את מדינת ישראל

30 לאפשר כניסתם לירושלים, אלא אם כן יסתבר לאחר בדיקה אינדיבידואלית כי קיימת

31 סכנה בטחונית מכניסת פרט מסוים מהם לישראל. בהתאם לכך, יהיה מקום לחייב את

32 המדינה להקים מנגנון מתאים לבדיקה אינדיבידואלית של כל נתין אויב המבקש לעלות

33 לירושלים – יש מיליונים כאלה במוטנציה, ואולי אף לתת לכל אחד מהם זכות שימוש, ויהיה

34 צורך להקים מנגנון שילווה אותם בארץ וידאג ליציאתם ממנה בתום הפולחן הדתי ועוד

35 ועוד...

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

עת"מ 11-02-11268 קישאוי נ' משרד הפנים

- 1
2 כל מי שעניו בראשו מבין את מופרכות הדרישה. (ראה בג"צ 5539/05 גדיר עטאללה נ' שר
3 הבטחון – פורסם ב"נבו". בג"צ 11120/05 אסאמה מחמוד חמדאן נ' אלוף פיקוד דרום –
4 פורסם ב"נבו").
5
6 10. העותרות טוענות כי מכח חוק השמירה על המקומות הקדושים, תשכ"ו-1967, יש לאפשר
7 להן גישה חופשית למקומות הקדושים למוסלמים בישראל. גם טענה זו משוללת יסוד. חוק
8 זה אינו דן כלל בסוגיית הכניסה לישראל של זרים המבקשים להגיע למקומות הקדושים בה
9 והוא איננו נוגע לענייננו.
10
11 גם דין טענת העותרות על הפלייתן ביחס לתושבים נוצרים מעזה, להם ניתנת אפשרות
12 מסוימת להגיע למקומות קדושים בישראל, להידחות.
13 המדינה הסבירה בתשובתה כי בשלוש השנים האחרונות התאפשרה כניסתם של נוצרים
14 תושבי רצועת עזה לישראל, לצורך מעבר לתפילה בבית לחם ונצרת, במהלך החגים הנוצרים
15 המרכזיים ובמסגרת מכסות שנקבעו, וכי ההחלטה התקבלה מטעמים "מדיניים, הנוגעים
16 למדיניות החוץ של מדינת ישראל, אסטרטגיים, בטחוניים והומניטאריים, לאור היותה של
17 אוכלוסיה זו אוכלוסיה נרדפת, אשר מעטות האפשרויות העומדות לרשותה לעריכת טקסים
18 דתיים ופולחן דתי ברצועה, זאת בניגוד לאוכלוסיה המוסלמית, אשר מלבד האפשרויות
19 העומדות לרשותה ברצועת עזה עצמה, מתאפשרת יציאתה מהרצועה לצורך מעבר למכה,
20 בעיקר דרך מצרים". נימוקים אלה מדברים בעד עצמם ושומטים את ההנחה העומדת
21 בבסיס טענת האפליה - שמדובר באוכלוסיות בעלות נתונים דומים המקבלות יחס שונה.
22
23 מעבר לכך, גם אם היה מדובר באוכלוסיות דומות, זכותה של מדינה להחליט, משיקולים
24 מדיניים ואחרים, לתת לזרים מסוימים הטבה, הקלה, סיוע וכיו"ב ולא לתיתם לאוכלוסיית
25 זרים אחרת. בהקשר זה, אין לתושבי רצועת עזה כל זכות כלפי המדינה והמדינה לא חייבת
26 להם דבר היעלה על הדעת לקבל תביעת קבוצת אוכלוסיה ממדינה מסוימת, נגד מדינה
27 אחרת שסייעה לחלק מתושבי המדינה, או לתושבי מדינה אחרת, לחייב את המדינה
28 המסייעת לסייע גם לה או לתת לה טובת הנאה שנתנה לאחרים.
29
30 12. סוף דבר, מדיניות המשיבים האוסרת כניסת תושבי עזה לישראל ואופן מימושה, חוקיים
31 וסבירים ואין כל עילה להתערב בהם. אין יסוד לדרישת העותרות לחייב את המשיבים
32 לאפשר להן להיכנס לישראל כדי להתפלל במסגד אלאקצא או בכל מקום אחר. העתירה
33 נדחת.
34
35

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

עת"מ 11-02-11268 קישאוי נ' משרד הפנים

- 1 הוצאות
- 2 1. זמן השיפוט יקר ומוגבל ומספר העתירות המוגשות לבג"צ ולבתי המשפט המינהליים, עצום
- 3 ורב. יש לאזן בין האינטרס לשמור את דלתות בית המשפט פתוחות לציבור לבין האינטרס
- 4 לנצל באופן מיטבי את זמן השיפוט ולהימנע מבזבזו. אחד הכלים לוויסות כמוות הפניות
- 5 לבית המשפט, הוא הטלת הוצאות ממשיות – כמקובל גם במדינות רבות ומתוקנות בעולם
- 6 (ראה ערעור אזרחי 2617/00 בג"ץ 891/05 מחצבות כנרת (שותפות מוגבלת) נגד הוועדה
- 7 המקומית לתכנון ולבנייה, נצרת עלית ואח', פ"ד ס(1) 600).
- 8
- 9 חלק לבתי מבוטל מהעתירות המוגשות לבתי המשפט בישראל, מוגש על ידי עמותות
- 10 "לזכויות אדם". במקרים שהגשת העתירה ע"י עמותה כאמור, מוצדקת, הרי שכשבת
- 11 המשפט דוחה אותה, הוא מתחשב בעובדה שמדובר ב"עותר ציבורי" ואינו מכביד את ידו
- 12 בהוצאות המוטלות על העמותה. במקרים אחרים, אין הצדקה לתת לעמותות האמורות
- 13 יחס מיוחד לענין הוצאות, ויש להתייחס אליהן כאל כל עותר
- 14
- 15 2. העותרת 8 היא עמותה ישראלית המגדירה את עצמה כמי שמטרתה "להגן על זכויות אדם
- 16 בישראל ובשטחים הנתונים לשליטתה, ביניהן הזכות לחופש התנועה". הגשת הליכים
- 17 מינהליים על ידה לבתי המשפט, היא לחם חוקה. יש לראותה כ"עותרת מקצועית", על כל
- 18 המשתמע מכך. העתירה שהגישה - נדחתה ויש לומר כי מלכתחילה לא היתה הצדקה
- 19 להגשתה. משכך, אינני מוצא מקום להתחשב לענין הוצאות, ב"ציבוריות" העותרת.
- 20
- 21 3. אני מחייב את העותרות, ביחד ולחוד, בהוצאות המשיבים בסך 25 אלף ₪.
- 22
- 23
- 24
- 25 ניתן היום, ז' אייר תשע"א, 11 מאי 2011, בהעדר הצדדים.
- 26

אלירה ביתן, שופט

27
28
29
30
31
32